

บทที่ ๑
บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ได้เคยพระราชทานพระบรมราโชวาทแก่ผู้บริหารโรงเรียนก่อนหนึ่งว่า

ปัจจัยสำคัญที่สุดประการหนึ่งทั้งของชีวิตและส่วนรวม คือการศึกษาซึ่งเป็นรากฐานส่งเสริมความเจริญมั่นคง เกือบทุกอย่างในบุคคลและประเทศชาติ ผู้มีหน้าที่จัดการศึกษาของอนุชนทุกระดับ จึงควรใฝ่หาครบครันในความสำคัญองงานที่ตนทำ ทั้งต้องพยายามปฏิบัติให้โดยสมบูรณ์เต็มตามความมุ่งหมาย เจตนาของการศึกษานั้นกล่าวโดยสรุปก็คือการวางรากฐานที่ดีที่ถูกตองในตัวบุคคล ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ และความรู้ทั้งปวง ที่สำคัญที่สุดคือรากฐานด้านความรู้จักมีขอบข่ายที่ รู้จักคิดสนใจความทางที่ถูกที่ เป็นธรรมที่สร้างสรรค์ ผู้จัดการศึกษาต้องดำเนินงานให้โดยประโยชน์เสมอ คั้งนี้ จึงจะเรียกได้ว่าปฏิบัติภารกิจตอง ครบถวน เป็นนักการศึกษาแท้

จะเห็นได้ว่าการศึกษาที่มีความสำคัญต่อบุคคลและประเทศชาติอย่างยิ่ง การศึกษาเป็นการวางรากฐานทั้งด้านร่างกาย จิตใจ ความรู้ ความรับผิดชอบทั่วคติ ตลอดจนรู้จักคิดสนใจความทางที่ถูกที่ เป็นธรรมที่สร้างสรรค์ คั้งนั้น การจัดการศึกษา เพื่อให้ได้ผลสมบูรณ์ตามความมุ่งหมายนั้น ย่อมต้องคำนึงถึงองค์ประกอบต่าง ๆ หลายอย่าง

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช, "พระบรมราโชวาทพระราชทานแก่ผู้บริหารโรงเรียน ณ ตำหนักจิตรคารโอราน เมื่อวันที่ ๑๓ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๑๘," อ้างถึงใน วารสารสภาการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับพิเศษเรื่องปฏิรูปแผนการศึกษาแห่งชาติ, ๒๕๑๘) : ปกรอง.

และองค์ประกอบสำคัญก็คือ "ครู" ซึ่งความสำคัญของครูนี้เป็นที่ยอมรับและกล่าวถึงกันทั่วไป เป็นที่เห็นว่า

"ครูเป็นผู้นำการศึกษาให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้"^๑

"การศึกษาจะมีคุณภาพดี และบังเกิดผลตามแนวทางที่วางไว้ของอาศัยครูเป็นกำลังสำคัญ ช่วยอบรมบ่มนิสัย ให้ความรู้คุณบทรูคุณวิชา ซึ่งจะเติบโตใหญ่ไปเป็นพลเมือง เป็นกำลังทางเศรษฐกิจของบ้านเมือง"^๒

"ครูเป็นผู้มีบทบาทสำคัญที่สุดในการถ่ายทอดวิชาการ และวิชาชีพต่าง ๆ เป็นผู้ช่วยเสริมสร้างพัฒนาคุณภาพและคุณสมบัตินักเรียนให้แกเยาวชนของชาติ เป็นผู้ช่วยสร้างสรรคความเจริญก้าวหน้าให้แก่ชุมชนและส่วนรวม"^๓

จะเห็นว่าหน้าที่ของครูไม่เพียงแต่สอนให้ความรู้ทางวิชาการและวิชาชีพเท่านั้น แต่ครูยังต้องทำหน้าที่อบรม เพื่อพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านร่างกายและจิตใจ ให้มีคุณภาพและคุณลักษณะที่พึงประสงค์

วิเชียร ประยูรชาติ^๔ กล่าวว่า "คุณลักษณะ และพฤติกรรมของครูย่อมมีอิทธิพล

^๑นิพนธ์ ศศิธร, "รัฐศาสตร์กับการศึกษา," สังคมศาสตร์กับการศึกษา

(กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, ๒๕๒๒), หน้า ๒๕๑.

^๒บุญถิ่น อัตถากร และ รัตนา ตันบุญเต็ก, การเตรียมครู (พระนคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, ๒๕๑๓), หน้า ๓.

^๓บุญสม มาร์ติน, "คำปราศรัยเนื่องในวันครู ณ หอประชุมคุรุสภา วันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๒๑." วารสารมิตรครู ๒๐ (๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๑) : ๖.

^๔วิเชียร ประยูรชาติ, "พฤติกรรมการสอนด้านการเตรียมการสอนและดำเนินการในชุดอุปกรณ์การสอนของครูผู้สอนการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จ" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, ๒๕๒๐), หน้า ๓.

ต่อผู้เรียนอย่างมาก จะช่วยเสริมสร้างพฤติกรรมที่พึงประสงค์ให้กับผู้เรียน ส่งเสริมให้
ผู้เรียนอยากมาโรงเรียน สนใจต่อการเรียน ตลอดจนปลูกฝังทัศนคติที่ดี" แสดงว่าการ
เป็นครูนั้น นอกจากจะต้องมีความสามารถในการสอน อบรม ดังกล่าวแล้ว ครูต้องมี
ความสามารถพิเศษที่จะกระตุ้นให้ผู้เรียนอยากมาโรงเรียนอีกด้วย นั่นคือ ครูต้องมี
เทคนิคการสอน "จึง เป็นที่ยอมรับกันทั่วโลกในปัจจุบันนี้ว่า การสอนเป็นวิชาชีพชั้นสูง
นั้นก็แสดงว่าอาชีพครู เป็นอาชีพชั้นสูง"

ทรงศักดิ์ ศรีกาฬสินธุ์ ได้ให้ความหมายของคำว่าวิชาชีพว่า
วิชาชีพ (Professional) ในที่นี้หมายถึง การศึกษาที่พระคัมภีร์ยอมรับว่าเป็น
ความเชี่ยวชาญในสาขาใดสาขาหนึ่ง โดยเฉพาะ เช่น วิชาแพทย์ วิศวกรรม
สถาปัตยกรรม กฎหมาย วิชาครู ฯลฯ ในความหมายกว้าง ๆ คำว่า "วิชาชีพ"
จะต้องมีคุณลักษณะ ๔ ประการคือ

- ๑. ต้องมีหลักสูตรในการศึกษา เป็นที่แน่นอน
- ๒. ต้องมีมาตรฐาน เป็นที่ยอมรับ
- ๓. ต้องมีการควบคุม โดยพวกเดียวกัน
- ๔. ต้องมีบริการหรือปฏิบัติภารกิจปรากฏแก่สาธารณะ

นั่นคือผู้จะเป็นครูในอนาคตจะต้องได้รับการอบรมเป็นพิเศษ "การเรียนวิชาครู
เพียงภาคทฤษฎีอย่างเดียวไม่เพียงพอที่จะออกไปประกอบอาชีพซึ่งจัดเป็นอาชีพชั้นสูงได้
จำเป็นต้องมีการศึกษาภาคปฏิบัติหรือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูก่อน คือกำหนดให้
นักศึกษาครูได้ฝึกทำงาน โดยมีส่วนร่วมสอนรวมทำงานกับครูก่อนออกฝึกสอน ตลอดจน

---

*สุวกิจ ศรีปัดดา, "มาตรฐานวิชาชีพครู," วารสารครูศาสตร์วศ.มหาสารคาม
๒:๘ (มีนาคม ๒๕๒๔) : ๗๖.

๒ ทรงศักดิ์ ศรีกาฬสินธุ์, "การเตรียมและพัฒนายุทธวิธีการศึกษา," วารสาร
ศึกษาศาสตร์ ๓ : ๒ (มกราคม - พฤษภาคม ๒๕๒๓) : ๕.

ออกไปทำการฝึกสอนจริง ๆ ในโรงเรียนอยู่ช่วงระยะเวลาหนึ่ง และในวงนี้เองนักศึกษา
จะได้พัฒนาทักษะต่าง ๆ อย่างจริงจังจากทฤษฎีที่ได้เรียนรู้มาแล้ว นับว่าเป็นการนำทฤษฎี
ทางวิชาชีพครูไปสู่การปฏิบัติ เพื่อหาประสบการณ์วิชาชีพครู”

การเตรียมการ เป็นครู เป็นสิ่งที่ต้องกระทำอย่างรอบคอบ มียุทธศาสตร์ในการ
ฝึกฝนการเป็นครู การฝึกสอนเป็นอาวุธลับสำคัญที่สามารถฝึกฝนครูให้ได้อย่างดี การฝึก
สอนเป็นหัวใจของวิศวกรในการสร้างความเป็นครูในอุดมคติ เป็นการสร้างครูจากการไม่
ประสีประสาในการ เป็นครูให้รักห่วงแหนอาชีพครู พร้อมทั้งรู้จักหาแนวทางที่จะปรับปรุง
ความเจริญให้แก่ครูโดยส่วนรวมให้เป็นปึกแผ่นมั่นคง” นักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึง
ความสำคัญของการฝึกสอนเป็นต้นว่า

โพส แลมป์ (Pose Lamb) กล่าวว่า การฝึกสอนเป็นประสบการณ์ที่
สำคัญอย่างยิ่งในการเตรียมครู ที่มีสมรรถภาพ

ส่วนวิชชี่ วงษ์ใหญ่ ให้ข้อคิดเห็นแก่นักศึกษาฝึกสอนว่า

---

* Harold P. Adams and Frank G. Dickey, Basic Principles of Student Teaching, (New York : American Book Co., 1956), pp. 2 - 3.

๒ ทองเวียน อมรชกุล, "ข้อคิดเห็นบางประการ เกี่ยวกับความจำเป็นในการฝึกสอนของ วศ.พิษณุโลก," เอกสารประกอบการสัมมนาการฝึกสอน (พิษณุโลก : วิทยาลัยวิชาการศึกษาพิษณุโลก, ๒๕๑๔); หน้า ๓๕.

๓ Pose Lamb, The Student Teaching Process in the Elementary School, (Ohio : Charles E. Merrill Books, Inc., 1965), p. 18.

๔ วิชชี่ วงษ์ใหญ่, "ฝึกสอน," วารสารสภาการศึกษาแห่งชาติ ๕ (เมษายน ๒๕๒๔) : ๔๔.

การฝึกสอนต้องการให้นักเรียนรู้ว่าการศึกษาคืออย่างไร วิธีการศึกษา
 เด็กทั้ง เป็นกลุ่มและรายบุคคล มีความเข้าใจเด็ก รู้จักสภาพสังคมของเด็ก รู้จัก
 การวางแผนการสอนเป็นรายชั่วโมง รายวัน รายสัปดาห์ และรายภาค เข้าใจ
 หลักสูตรและการสอน ทำให้รู้จักวิธีการสอน คือเอาวิธีการสอนต่าง ๆ ที่โรงเรียน
 มาใช้ให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาต่าง ๆ รู้จักวัดความเจริญของเด็กพอสมควร
 ของรวมกิจกรรมโรงเรียน เข้าใจปัญหาและรู้จักแก้ปัญหาต่าง ๆ มีความสัมพันธ์
 กับคนอื่น ในรู้จักอาชีพทางการสอนเป็นวิชาชีพชั้นสูง เหมือนวิชาชีพอื่น ๆ ต้องมีการ
 เตรียมการฝึกหัด เพื่อจะไ้ปฏิบัติหน้าที่สมศักดิ์ศรีความมีเกียรติในอาชีพของตน

วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา^๑ ได้วิจัยเรื่องลักษณะของครูที่สังคมต้องการ
 แล้วสรุปความคิดเห็นตอนหนึ่งซึ่ง เน้นให้เห็นความสำคัญของการสอนว่า "สังคมเห็นว่า
 วิชาครูเป็นวิชาชีพที่จะต้องได้รับการฝึกฝน อบรมโดยเฉพาะ จึงควรลดเนื้อหาวิชาการ
 ตามหลักสูตรเดิมลงบ้าง แต่ให้มีกิจกรรมการฝึกสอนฝึกคำขวัญ ฝึกวิธีสอน และจิตวิทยาใน
 การสอนให้มากและปลูกฝังนิสัยนักศึกษาครูให้รักและตั้งใจในการสอนด้วย"

ชาญ ธัญพิทยาคุณ^๒ บรรยายถึงความสำคัญของการฝึกสอน สรุปได้ว่า

๑. ทำให้นักศึกษาฝึกสอนได้ทดลองทฤษฎีการสอนที่เรียนมา
๒. ทำให้เกิดประสบการณ์ตรงแก่ตัวเอง
๓. ทำให้นักศึกษาฝึกสอนได้มีโอกาสฝึกทักษะในการสอน
๔. ช่วยพัฒนาโรงเรียนและชุมชน
๕. ช่วยเผยแพร่วิธีสอนใหม่ ๆ แก่ครูในโรงเรียน
๖. นำความคิดใหม่ ๆ มาสู่ชุมชน
๗. ช่วยเผยแพร่กิจกรรมของวิทยาลัย
๘. ช่วยปรับปรุงการเรียนการสอนของวิทยาลัย

^๑ฝ่ายโครงการ วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา, ลักษณะของครูที่สังคม
ต้องการ (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์สามมิตร, ๒๕๑๘), หน้า ๕๔.

^๒ชาญ ธัญพิทยาคุณ, คู่มือการฝึกสอน (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์สามมิตร, ๒๕๑๗), หน้า ๗

- ๕๐. ช่วยแก้ปัญหาการขาดครูในโรงเรียน
- ๖๐. สร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างวิทยาลัยกับโรงเรียนในท้องถิ่น
- ๖๖. เป็นการทดสอบความครูฝึกสอนควรจะมีค่านิยมครูต่อไปได้หรือไม่

การฝึกสอน เป็นหน้าที่สำคัญ และถือเป็นหัวใจของการผลิตครู ซึ่งสถาบันผลิตครูระดับต่าง ๆ พยายามจัดใ้หนิสิตนักศึกษาฝึกสอนไ้ค่นำเอาทฤษฎีต่าง ๆ ทั้งหมดที่ใ้ได้เรียนมาออกปฏิบัติ เพื่อให้เกิดความเข้าใจเกี่ยวกับจิตวิทยาพัฒนาการของ เด็กอย่างแท้จริง เกิดความเชื่อมั่นในตนเอง มีความคิดกว้างขวาง ริเริ่มในการทำงานในวิชาชีพครู เข้าใจบทบาทของการ เป็นครูในทางปฏิบัติจริง รู้จักเลือกใ้ชีวิติสอนใ้ลูกตนเอง มีทัศนคติที่ค้ดีต่อวิชาชีพครู เรียนรูระบบการจ้การบริหารการศึกษใ้ในโรงเรียน รู้จักและเข้าใจในการทำงานร่วมกับผู้บริหาร คณะครู เจ้าหน้าที่ค้งานต่าง ๆ ของโรงเรียน ตลอดจนเข้าใจและเรียนรูใ้ในการทำงานร่วมกับนักเรี้น ผู้ปกครอง และค้ในชุมชนซึ่งมีอาชีพต่าง ๆ กันใ้ได้เป็นอย่างดี

การศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับความสำคัญของการฝึกสอน จากนักการศึกษาหลายท่านนี้ จะเห็นว่ามีค้ความสอดคล้องตรงกันที่ว่า การฝึกสอนนี้ทำให้ นักศึกษฝึกสอนได้พัฒนาตนเองทั้งในค้ด้านความรู้ ทักษะ ทัศนคติ และตลอดทั้งคุณลักษณะในการ เป็นครู อันเป็นจุดมุ่งหมายของการศึกษา จึงกล่าวได้ว้ "การฝึกสอนเป็นหัวใจของการผลิตครู"

วิทยาลัยครูมหาสารคาม เป็นวิทยาลัยแห่งหนึ่งตามพระราชบัญญัติวิทยาลัยครู พ.ศ. ๒๕๑๘ ๒ จึงต้องยึดเป็นหน้าที่สำคัญใ้ในอันที่จะต้องสร้างครูใ้มีความรู้ ความสามารถ และมีคุณภาพโดยจ้ใ้ให้นักศึกษใ้ได้ออกฝึกสอนในโรงเรียนฝึกสอน เป็นการใ้ให้นักศึกษาใ้ได้นำความรู้ที่เรี้นมาใ้ไปประยุกต์ใ้ใช้ใ้ให้เหมาะสมกับใ้ได้การดูแลและแนะนำจากครู ผู้เลี้ยง และอาจารย์ที่ศ้กอย่างใ้ใกล้ชิด

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ก่องแก้ว เจริญอักษร กับคณะ, ปัญหาการฝึกสอน : การศึกษาเฉพาะกรณี (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไ้ยวัฒนาพานิช, ๒๕๒๐), หน้า ๑๔๑.

๒สวัสดิ์ ทรัพย์จ้านงค์, การพัฒนาการฝึกหัดครูเพื่อพัฒนาประเทศ (พิมพ์โลก : วิทยาลัยครูพิบูลสงคราม, ๒๕๒๐), หน้า ๑๐๕.

โดยตรงอยู่ ๒ ประการ คือ ทำหน้าที่เป็นอาจารย์พิเศษ และทำการสอนวิชาการสร้างแบบทดสอบ และการประเมินผลการศึกษา

ในฐานะเป็นอาจารย์พิเศษ ผู้วิจัยตระหนักถึงความสำคัญของการฝึกสอนดังกล่าวมาแล้วเป็นอย่างดี จึงได้ทำหน้าที่พิเศษโดยสม่ำเสมอตลอดมา และจากประสบการณ์การนิเทศมาเป็นเวลา ๕ ปี พบว่านักศึกษาฝึกสอนต้องประสบกับปัญหามากมาย เป็นต้นว่า ปัญหาการสอน ปัญหาการปฏิบัติงานในหน้าที่อื่น ๆ ปัญหาการขาดคน ฯลฯ บางปัญหา นักศึกษาฝึกสอนก็สามารถแก้ไขได้ด้วยตนเอง บางปัญหาที่ไม่สามารถจะแก้ไขได้ แม้ได้ปรึกษาอาจารย์พิเศษแล้วก็ตาม ในบางครั้ง เมื่ออาจารย์พิเศษมีแนวทางในการนิเทศที่แตกต่างกัน ทำให้สับสนจนไม่สามารถเลือกแนวทางปฏิบัติได้ เกิดความวิตกกังวล ขาดความมั่นใจในการฝึกสอน ปัญหาเหล่านี้เป็นปัญหาสำคัญซึ่งผู้เกี่ยวข้องกับการฝึกสอนทุกคนสมควรที่จะหาทางแก้ไข เพื่อให้การฝึกสอนของนักศึกษามรรจุอุดมศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

ในฐานะเป็นอาจารย์ผู้สอนวิชาการสร้างแบบทดสอบและการประเมินผลการศึกษา ผู้วิจัยตระหนักว่า เป็นหน้าที่สำคัญที่จะต้องพัฒนาแบบประเมินผลฝึกสอนของนักศึกษาฝึกสอน เพื่อช่วยแก้ปัญหาบางประการของนักศึกษาฝึกสอนและประเมินผลการฝึกสอนวามรรจุอุดมศึกษาเพียงใด เพราะว่าการประเมินผล คือกระบวนการที่ต้องการทราบว่าสิ่งที่ดีทำไปแล้วนั้นได้ผลอย่างไร งานที่ทำไปแล้วสำเร็จผลตรงกับจุดมุ่งหมายที่วางเอาไว้เพียงไร การประเมินผล เป็นการวางบรรทัดฐานสำหรับงานคราวต่อไป"

สายหยุด จำปาทอง, คู่มือปฏิบัติสำหรับครูในโครงการฝึกหัดครูชุมชน, เอกสารการนิเทศการศึกษามัธยมศึกษาปีที่ ๕๗, (พระนคร : แผนกการนิเทศวิทยาลัยครูสวนสุนันทา, ๒๕๐๕), หน้า ๕๗.

ไทเลอร์ (Ralph W. Tyler) กล่าวว่า การประเมินผลการปฏิบัติงานของนักเรียนเป็นกระบวนการค้นหาความก้าวหน้าของประสบการณ์ด้านทฤษฎีการเรียนรู้ของผู้เรียนว่าใครได้ผลเพียงใด นอกจากนี้ยังบอกให้ทราบถึงข้อดีข้อเสียของการจัดการเรียนการสอน การประเมินผลยังช่วยตรวจสอบประสิทธิภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผลว่าเหมาะสมหรือไม่ เชื่อถือได้เพียงใด และยังบอกให้ทราบว่าหลักสูตรที่ใช้อยู่เป็นอย่างไร จะต้องปรับปรุงอย่างไร

สไปรเวย์ (Don Ray Sprivey) วิจารณ์เรื่องการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ในการสอนของนักเรียนจากโปรแกรมวิชาการศึกษาในช่วง ค.ศ. ๑๙๖๐ - ๑๙๗๑ สรุปผลข้อหนึ่งว่าการที่นักศึกษาฝึกสอนจะฉลาดขึ้น หรือมีความสามารถเพิ่มขึ้นนั้น ขึ้นอยู่กับเครื่องมือเครื่องใช้ในการประเมินผล และความสามารถของนักศึกษาฝึกสอนประกอบกัน จึงได้เสนอว่าสถาบันฝึกหัดครูควรจะมีจุดมุ่งหมายในการดำเนินงานอย่างชัดเจน และประเมินผลการฝึกสอนไว้อย่างรอบคอบ และมีมาตรฐานซึ่งข้อเสนอแนะนี้สอดคล้องกับความคิดเห็นของสมพงศ์ เกษมสิน และทานตะวัน ที่ว่าผลการปฏิบัติงานจำเป็นต้องมีมาตรฐานเพื่อใช้เป็นเครื่องเปรียบเทียบว่าผลงานนั้นถูกต้องหรือแตกต่างไปจากมาตรฐาน

^๑ Ralph W. Tyler, Basic Principle of Curriculum and Instruction (Chicago : The University of Chicago Press., 1969). p.104

^๒ Don Ray Sprivey, "The Prediction of Student Teaching Success in Teacher Education Program : Development and Present Status," Dissertation Abstract, 33 (February 1972) : 4227 - 4228 A.

^๓ สมพงศ์ เกษมสิน, การบริหารงานบุคคลแบบใหม่ (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๒๑), หน้า ๑๔๕.

^๔ ทานตะวัน (นามแฝง), "เรื่องของคุณคือความชอบในวงราชการ," วิทยาสาร ๒๕ (กันยายน ๒๕๑๓) : ๓๑.

เพื่อใช้เป็นเครื่อง เปรียบเทียบว่าผลงานนั้นถูกต้องหรือแตกต่างไปจากมาตรฐานเพียงไร นอกจากนี้ในแง่ความสำคัญของการประเมินผล เขาให้ความเห็นว่า การประเมินผลการปฏิบัติงานช่วยตุงความยุติธรรม และทำหน้าที่ช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานมีกำลังใจในการปฏิบัติงาน มองเห็นแนวทางแห่งความก้าวหน้าในอนาคตว่าเป็นเช่นไร

สุมิตร คุณานุกร^๑ ให้ทัศนะเกี่ยวกับความสำคัญของการประเมินผลที่แตกต่างออกไปว่า "การประเมินผลจะช่วยให้ทราบว่า การปฏิบัติงานของตนสัมฤทธิ์ผลมากน้อยเพียงไร ถ้าในกรณีที่สัมฤทธิ์ผลมากหรือน้อย ข้อมูลที่ได้จากการประเมินจะช่วยให้การปรับปรุงโรงเรียนดำเนินไปอย่างถูกต้องทิศทาง และอย่างรอบคอบ" ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของไทเลอร์ ดังกล่าวแล้ว

สวัสดิ์ สุคนธ์รังษี^๒ กล่าวถึงความสำคัญของการประเมินผลว่า การที่จะให้การประเมินผลมีหลักเกณฑ์โดยอาศัยการวัดที่มีมาตรฐานนั้น แม้จะยากลำบาก สิ้นเปลืองเวลาและเงินทองก็เป็นสิ่งที่ควรสนับสนุนอย่างยิ่ง

ละออ การุณยะวณิช^๓ กล่าวถึงความสำคัญของการประเมินผลการฝึกสอนว่า "การประเมินผลการฝึกสอนจะทำให้ทุกคนมีความเข้าใจยิ่งขึ้น เกี่ยวกับเรื่องความเจริญงอกงามและพัฒนาการ ก่อให้เกิดความเข้าใจอันถูกต้องยิ่งขึ้น ยอมรับความจริงในเรื่อง

---

^๑สุมิตร คุณานุกร และคณะ, เกณฑ์การประเมินผล โรงเรียนประถมศึกษา
(กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช, ๒๕๑๕), หน้า VII.

^๒สวัสดิ์ สุคนธ์รังษี, การวัดในการจัดงานบุคคล (กรุงเทพมหานคร :
สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๑๓), หน้า ๓.

^๓ละออ การุณยะวณิช, "สภาพการฝึกสอนของนิสิตสาขาประถมศึกษา
มัธยมศึกษา และอาชีวศึกษา วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร ภาคกลางปีการศึกษา
๒๕๑๑" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร, ๒๕๑๒),
หน้า ๓๗.

ความสามารถของตนเอง และก่อให้เกิดความรู้สึกอันดีต่อการสอน การเรียน และการ
 ดำรงชีวิต และช่วยให้นักศึกษาแก้ไขตัวเอง และคิดทำอะไร ๆ ด้วยตนเอง โดยไม่ต้องมีใคร
 คอยตำหนิหรือสั่งให้ทำ" ซึ่งประโยชน์ของการประเมินผลในด้านนี้สนองวัตถุประสงค์
 ข้อหนึ่งของการฝึกสอนว่า "จุดมุ่งหมายประการหนึ่งของการฝึกสอน คือ เพื่อให้นักศึกษา
 ได้ประเมินตนเองว่ามีความเหมาะสมในการ เป็นครูหรือไม่ เพียงใด ซึ่งจะประเมินได้
 ในด้านบุคลิกภาพ ความรักเด็ก ความเข้าใจ ความต้องการของเด็ก ความภูมิใจในอาชีพ
 ความตั้งใจที่จะส่งเสริมอาชีพให้ก้าวหน้า เป็นที่ยกย่องนับถือของบุคคลทั่วไป"

เมื่อวิเคราะห์ความคิดเห็นจากคำกล่าวของทุกคนทั้ง กล่าวมาแล้วทำให้สามารถมองเห็น
 ความสำคัญของการประเมินผลการฝึกสอนเป็นข้อ ๆ ดังนี้

๑. ทำให้ทราบว่าการปฏิบัติงานที่ทำได้แล้วบรรลุจุดมุ่งหมายหรือไม่
๒. ทำให้ทราบความก้าวหน้าในการฝึกสอนของนักศึกษา
๓. ทำให้ทราบว่า เครื่องมือที่ใช้ประเมินผลมีประสิทธิภาพเพียงใด
๔. ทำให้ทราบว่าควรปรับปรุงหลักสูตรฝึกหัดครูอย่างไร
๕. ทำให้ให้นักศึกษาฝึกสอนได้ประเมินตนเองว่าซาคุณสมบัติในด้านใด จึง
 สามารถพัฒนาตนเองให้ฉลาดและมีความสามารถเพิ่มขึ้น
๖. ทำให้การตัดสินผลการฝึกสอนมีความยุติธรรมเพราะว่าการประเมินเป็น
 ไปตามเกณฑ์อันเดียวกัน
๗. ทำให้ประเมินตนเองได้อย่างถูกต้อง และยอมรับความจริงว่าตนเองมีความ
 เหมาะสมในการ เป็นครูเพียงใด

หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู, โครงการปรับปรุงการฝึกสอนในโครงการ
ฝึกหัดครูชนบท, เอกสารการนิเทศการศึกษามัธยมศึกษาปีที่ ๒๐๕, (กรุงเทพมหานคร : เจริญวิทย์
 การพิมพ์, ๒๕๒๑), หน้า ๒.

๕๐ ทำให้อาจารย์นี้ เทศกั้ได้ทราบถึงความสามารถที่แท้จริงของนักศึกษาฝึกสอน จึงทำให้แก้ปัญหาได้ตรงจุด

จะเห็นได้ว่า การประเมินผลมีความจำเป็นต่อการฝึกสอนอย่างยิ่ง แต่อย่างไรก็ตาม การประเมินผลการปฏิบัติงานของนิสิตฝึกสอนยัง เป็นปัญหาสำคัญประการหนึ่งของครูที่เลี้ยง^๑ และมาตรฐานที่ผู้เฒ่าเทศกั้ถือถือในการวัดการฝึกสอนมักไม่อยู่ในระดับเดียวกัน^๒ สถาบันผลิตครู แต่ละแห่งจึง ได้พัฒนา เกณฑ์การวัดและประเมินผลการฝึกสอนของนิสิตนักศึกษาฝึกสอนรวมทั้ง แบบที่จะใช้ประเมินด้วย^๓

โดยที่แบบประเมินผลการฝึกสอนของวิทยาลัยครูมหาสารคามในปัจจุบันสร้างขึ้น โดยที่มิได้ทำการวิเคราะห์วิจัยอย่างจริงจังและผู้ประเมินก็ทำการประเมิน โดยอาศัย ประสบการณ์ของตนเอง เป็นหลัก ซึ่งอาจจะทำให้การประเมินไม่เป็นมาตรฐานอันเดียวกัน และ ผลการประเมินขาดความยุติธรรมได้

อนึ่ง ตามหลักการปรับปรุงแบบประเมินผลสำหรับนักศึกษาฝึกสอนแล้วมีผู้ เสนอว่า

---

^๑สมัน เมืองวงษ์, "การศึกษาปัญหาและทัศนคติของครูที่เลี้ยงในการปฏิบัติงาน ร่วมกับนิสิตฝึกสอนจากวิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร ภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๑๓" (วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร, ๒๕๑๔), หน้า ๑๓.

^๒ละออ การุณยะวณิช, หน้า ๔๓, อ้างแล้ว.

^๓ประคอง กรรณสูต และคณะ, การสร้างแบบประเมินผลสมรรถภาพการ สอน (กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๓), หน้า ๑๐ .

ทางวิทยาลัยครูจำเป็นจะต้องจัดให้มีการปรับปรุงแก้ไขแบบประเมินผลของนักศึกษา
ฝึกสอนอยู่เสมอ บางคนเสนอว่า ควรให้มีการปรับปรุงแก้ไขแบบประเมินผลนี้ใน
ทุก ๆ ๓ ปี เพราะเป็นช่วงเวลาที่เหมาะสมในการปรับปรุงแบบประเมินผลนักศึกษา
ฝึกสอน ทั้งครูพี่เลี้ยง ครูใหญ่ของโรงเรียนฝึกสอน ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องกับ
โครงการฝึกสอนทุกคนจะได้รับทราบถึงรายละเอียดของสิ่งที่เพิ่มเติมหรือคิดแปลง
ในแบบประเมินผลว่า หมายความว่าถึงอะไร ถ้าหากว่าไม่มีการปรับปรุงแบบประเมิน
ผลกันตามระยะเวลาที่สมควรแล้ว แบบการประเมินผลที่ใช้อยู่จะล้าสมัยเกินไป
เพราะว่าในเรื่องของการศึกษานั้นจะมีแนวความคิดที่สำคัญและใหม่ ๆ เกิดขึ้นได้
อยู่เสมอ

ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะสร้างแบบประเมินผลนักศึกษาฝึกสอนอย่างถูกต้องตามหลัก
ประเมินผล ให้ความเที่ยง ความตรง มีความเป็นปรนัย และสะดวกต่อผู้ใช้ ซึ่งคาดว่าจะ
เป็นแนวทางให้อาจารย์นิเทศก์ และครูพี่เลี้ยงประเมินผลนักศึกษาฝึกสอนได้อย่างเที่ยงตรง
เพื่อพัฒนานักศึกษาฝึกสอนให้มีคุณลักษณะให้พร้อมที่จะเป็นครูที่ดีในอนาคต

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

เพื่อสร้างแบบประเมินผลการฝึกสอนของนักศึกษาวิทยาลัยครูมหาสารคาม
ที่มีความเที่ยง (Reliability) และความตรง (Validity)

ขอบเขตของการวิจัย

เนื่องจากผู้วิจัยประสงค์ที่จะสร้างแบบประเมินผลนักศึกษาฝึกสอนวิทยาลัยครู
มหาสารคาม ดังนั้นการวิจัยครั้งนี้จึงจำกัดขอบเขตเฉพาะวิทยาลัยครูมหาสารคาม และ
โรงเรียนที่วิทยาลัยครูส่งนักศึกษาไปทำการฝึกสอนเท่านั้น

๑ หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู, โครงการปรับปรุงการฝึกสอนใน
โครงการฝึกหัดครูชนบท, หน้า ๑๒๓.

ข้อจำกัดของการวิจัย

๑. แบบประเมินผลที่สร้างขึ้นมุ่งนำไปใช้กับนักศึกษาฝึกสอนวิทยาลัยครูมหาสารคาม ข้อความหรือพฤติกรรมที่ใช้เป็นเกณฑ์กำหนดอันคับคุดภาพ กำหนดโดยผู้เชี่ยวชาญกรณีพิเศษและผู้เชี่ยวชาญการสอน ในขอบเขตของการวิจัย ดังนั้น เกณฑ์ที่ใช้นี้อาจไม่เหมาะสมสำหรับประเมินนักศึกษาฝึกสอนในท้องถิ่นอื่น

๒. ผู้วิจัยไม่สามารถจำกัดประสบการณ์ของผู้นำแบบประเมินไปทดลองใช้ได้ ซึ่งประสบการณ์ที่ต่างกันอาจทำให้ผลการประเมินต่างกันได้บ้าง ทั้งนี้ เนื่องจากการประเมินครั้งนี้ เป็นการตัดสินใจโดยอาศัยการสังเกต ซึ่งต้องอาศัยความไวในการใช้ประสาทสัมผัส (sensation) และความไวในการรับรู้หรือสื่อความหมาย (perception) เพื่อให้ผลเป็นที่แน่นอนต้องอาศัยผู้รู้หรือผู้รับการฝึกฝนมาเป็นอย่างดี

๓. บางคุณลักษณะไม่สามารถกำหนดเป็นพฤติกรรมที่วัดออกมา เป็นความดีหรือปริมาณซึ่งจะทำให้เข้าใจตรงกันเหมือนการวัดทางกายภาพได้ จึงทำให้การประเมินแตกต่างกันได้แม้ประเมินนักศึกษาคณะเดียวกันในขณะเดียวกัน

ประโยชน์ของการวิจัย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัยครั้งนี้คือ

- ๑. จะทำให้สามารถประเมินผลการฝึกสอนของนักศึกษาได้ตรงตามความเป็นจริง
  - ๒. จะทำให้นักศึกษารู้ว่า พฤติกรรมใดควรปฏิบัติ พฤติกรรมใดไม่ควรปฏิบัติ
- ทั้งนี้ เพราะว่าแบบประเมินผลนั้นกำหนดได้ครอบคลุมพฤติกรรมสำคัญ ๆ หรือคุณลักษณะ

*เชิดศักดิ์ ไชวสินธ์, การวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์โอเคียนส์โตร, ๒๕๒๒), หน้า ๗๓ - ๗๔.

ที่ส่งประสงค์ไว้ก่อนแล้ว

๓. จะทำให้ผู้ประเมินรู้ระดับความสามารถของผู้ถูกประเมินอันจะช่วยให้วินิจฉัยหาสาเหตุของข้อบกพร่อง และปรับปรุงแก้ไขได้ตรงจุด
๔. จะช่วยเป็นแนวทางให้อาจารย์นิเทศก์ ครูพี่เลี้ยง และนักศึกษา ใต้ประเมินตนเอง เพื่อพัฒนาคุณลักษณะของครูและเพิ่มพูนสมรรถภาพการสอนยิ่งขึ้น
๕. เป็นแนวทางในการปรับปรุงหลักสูตรการฝึกหัดครู เพราะจากการประเมินผลนักศึกษาจะทำให้ทราบว่านักศึกษาคือคุณลักษณะที่ดีในคำนิยาม

คำนิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

นักศึกษาฝึกสอน	หมายถึง	นักศึกษาฝึกสอนของวิทยาลัยครูมหาสารคาม
วิทยาลัย	หมายถึง	วิทยาลัยครูมหาสารคาม
โรงเรียนฝึกสอน	หมายถึง	โรงเรียนที่วิทยาลัยครูมหาสารคาม ส่งนักศึกษาออกไปฝึกสอน
การนิเทศ	หมายถึง	การปฏิบัติการให้คำแนะนำช่วยเหลือ เป็นที่ปรึกษาตลอดจนให้ข้อเสนอแนะแก่ นักศึกษาฝึกสอน
อาจารย์นิเทศก์	หมายถึง	อาจารย์ที่ได้รับมอบหมายจากวิทยาลัย ให้ทำการนิเทศนักศึกษาฝึกสอน
ครูพี่เลี้ยง	หมายถึง	ครูที่สอนประจำอยู่ในโรงเรียนฝึกสอนที่ ได้รับมอบหมายให้ทำการนิเทศนักศึกษา ฝึกสอน
ผู้เชี่ยวชาญการนิเทศ	หมายถึง	อาจารย์ผู้เชี่ยวชาญการนิเทศการฝึกสอนและครู ผู้เชี่ยวชาญการนิเทศการฝึกสอน

อาจารย์ผู้เชี่ยวชาญการนิเทศ หมายถึง อาจารย์นิเทศก์หรืออาจารย์ผู้มีประสบการณ์ทางการนิเทศการฝึกสอน

ครูผู้เชี่ยวชาญการนิเทศ หมายถึง ครูผู้เลี้ยงหรือผู้มีประสบการณ์การนิเทศที่ครูใหญ่ของแต่ละโรงเรียนให้การรับรองว่าเป็นผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับการฝึกสอนและการประเมินผลการฝึกสอน

ผู้เชี่ยวชาญการสอน หมายถึง อาจารย์ผู้เชี่ยวชาญการสอนจากภาควิชาต่าง ๆ ของวิทยาลัย 003652

การประเมิน หมายถึง การกำหนดอันตมึให้กับพฤติกรรม หรือคุณลักษณะที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ในคู่มือประเมิน

คู่มือประเมิน หมายถึง คู่มือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อใช้ในการประเมิน ประกอบด้วยคู่มือประเมินความสามารถในการสอน และคู่มือประเมินคุณลักษณะของการเป็นครู

คู่มือประเมินความสามารถในการสอน หมายถึง คู่มือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อให้คำแนะนำเกี่ยวกับการใช้แบบประเมินความสามารถในการสอน

คู่มือประเมินคุณลักษณะของการเป็นครู หมายถึง คู่มือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อให้คำแนะนำเกี่ยวกับการใช้แบบประเมินคุณลักษณะของการเป็นครู

เกณฑ์ประเมิน	หมายถึง	พฤติกรรมหรือกลุ่มพฤติกรรมหรือคุณลักษณะ ที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ในคู่มือประเมินเพื่อ เป็นหลักในการให้อันดับ
แบบประเมิน	หมายถึง	แบบประเมินผลนักศึกษาฝึกสอนที่ผู้วิจัย สร้างขึ้น ประกอบด้วย แบบประเมิน ความสามารถในการสอน และ แบบประเมินคุณลักษณะของการเป็นครู
แบบประเมินความสามารถในการสอน	หมายถึง	แบบประเมินความสามารถในการสอน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น
แบบประเมินคุณลักษณะของการเป็นครู	หมายถึง	แบบประเมินคุณลักษณะของการเป็นครู ของนักศึกษาฝึกสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น
ผู้ทดลองแบบประเมิน	หมายถึง	ผู้นำแบบประเมินไปทดลองใช้ประเมิน นักศึกษาฝึกสอน

วิธีการในการวิจัย

๑. ตัวอย่างประชากร มี ๕ ลักษณะ คือ

- ก. ผู้เชี่ยวชาญการนิเทศ
- ข. ผู้เชี่ยวชาญการสอน
- ค. ผู้ทดลองใช้แบบประเมินเพื่อหาความเที่ยงของการประเมิน
- ง. ผู้ทดลองใช้แบบประเมินเพื่อหาความเที่ยงของแบบประเมิน
- จ. ผู้ถูกประเมิน

๒. การเลือกกลุ่มตัวอย่างประชากร

ก. ผู้เชี่ยวชาญการนิเทศ

๑. ครูผู้เชี่ยวชาญการนิเทศ ให้ครูใหญ่เป็นผู้คัดเลือกครูที่มีความเชี่ยวชาญการนิเทศและการประเมินผลการฝึกสอนโรงเรียนละ ๑ คน ทั้งหมด ๒๕ โรงเรียนได้ครูผู้เชี่ยวชาญการนิเทศ ๒๕ คน

๒. อาจารย์ผู้เชี่ยวชาญการนิเทศ ประกอบด้วยอาจารย์นิเทศก์ ๑๕ คน และมีผู้มีส่วนการการนิเทศ ๑๕ คน รวมทั้งหมก ๓๐ คน

ข. ผู้เชี่ยวชาญการสอน เลือกจากอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญสอนจากภาควิชาต่าง ๆ จำนวน ๑๕ คน ★

ค. ผู้ทดลองใช้แบบประเมิน เพื่อหาความเที่ยงของการประเมิน

๑. แบบประเมินความสามารถในการสอน กลุ่มตัวอย่าง เป็นครูพี่เลี้ยง ๒ คน อาจารย์นิเทศก์ ๓ คน รวม ๕ คน ★

๒. แบบประเมินคุณลักษณะของการเป็นครู กลุ่มตัวอย่าง เป็นครูพี่เลี้ยง ๒ คน ★

ง. ผู้ทดลองใช้แบบประเมิน เพื่อหาความเที่ยงของแบบประเมิน

๑. แบบประเมินความสามารถในการสอน กลุ่มตัวอย่าง เป็นครูพี่เลี้ยงจาก ๒๕ โรงเรียน จำนวน ๑๘๗ คน

๒. แบบประเมินคุณลักษณะของการเป็นครู กลุ่มตัวอย่าง เป็นครูพี่เลี้ยงจาก ๓ โรงเรียน จำนวน ๒๗ คน

★ รายชื่ออยู่ในภาคผนวก .

จ. ผู้ถูกประเมิน

๑. เพื่อหาความเที่ยงของการประเมิน

ก. แบบประเมินความสามารถในการสอน กลุ่มตัวอย่าง เป็น นักศึกษาจากโรงเรียนฝึกสอนต่าง ๆ ๔ โรงเรียน โรงเรียนละ ๒ คน รวม ๘ คน

ข. แบบประเมินความสามารถในการสอนกลุ่มตัวอย่าง เป็น นักศึกษาจากโรงเรียนฝึกสอน ๑ โรงเรียน จำนวน ๑๒ คน

๒. เพื่อหาความเที่ยงของแบบประเมิน

ก. แบบประเมินความสามารถในการสอนกลุ่มตัวอย่าง ได้ จากครูพี่เลี้ยง ๑ คน ผู้ฝึกสอนฝึกสอน ๑ คน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน ๑๘๗ คน

ข. แบบประเมินคุณลักษณะของการเป็นครู กลุ่มตัวอย่าง ได้ จากการที่ครูพี่เลี้ยงผู้ฝึกสอนของตนเอง ๑ คน ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๒๗ คน

๓. การสร้างเครื่องมือ

ก. การสร้างแบบประเมิน

๑. ศึกษาวิธีการ สัมภาษณ์และแบบประเมินของสถาบันผลิตครูต่าง ๆ

๒. สร้างแบบสัมภาษณ์ ซึ่งเป็นคำถามเกี่ยวกับลักษณะที่ควรประเมิน ของนักศึกษาฝึกสอนและ เกณฑ์ประเมิน

๓. สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญกรณีพิเศษด้วยตนเอง

๔. จัดหมวดหมู่ของข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์

๕. นำข้อมูลจากข้อ ๔ มาสร้างเป็นแบบสอบถาม ๒ ฉบับ ฉบับที่หนึ่งถามเกี่ยวกับลักษณะที่ควรประเมิน เป็นแบบประเมินค่า ฉบับที่สองถามเกี่ยวกับความเหมาะสม ของ เกณฑ์ประเมินหรืออันับคุณภาพที่กำหนดให้ กับพฤติกรรมของนักศึกษาฝึกสอน เป็นแบบปลายเปิด

- ๖. นำแบบสอบถามฉบับที่หนึ่ง ไปให้ผู้เชี่ยวชาญกรณีทดสอบแล้ววิเคราะห์ข้อมูล เพื่อหาความตรงเชิง เนื้อหาของแบบประเมิน
- ๗. นำข้อมูลจากข้อ ๖ ไปให้ผู้เชี่ยวชาญสอนวิจารณ์ แนะนำแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ
- ๘. ปรับปรุงแบบสอบถามฉบับที่ ๒ ของข้อ ๕ ให้สอดคล้องกับข้อ ๗ แล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญสอนตอบ : เพื่อหาความตรงเชิง เนื้อหาของ เกณฑ์ประเมิน
- ๙. สร้างแบบประเมิน โดยอาศัยข้อมูลจากข้อ ๗ เป็นแบบประเมิน ๒ แบบ แบบที่ ๑ เป็นแบบประเมินความสามารถในการสอน แบบที่ ๒ เป็นแบบประเมินคุณลักษณะของการ เป็นครู
- ๑๐. นำแบบสอบถามจากข้อ ๘ มาสร้าง เป็นคู่มือประเมิน
- ข. การหาความเที่ยงของแบบประเมิน
  - ๑. พิมพ์แบบประเมินและคู่มือประเมิน
  - ๒. ให้ผู้ทดลองใช้แบบประเมินนำไปใช้ โดยให้ผู้ทดลองใช้เพื่อหาความเที่ยงของการประเมินนั้น ประเมินนักศึกษาคนเดียวกันในขณะเดียวกัน
  - ๓. นำข้อมูลจากการทดลองใช้เพื่อหาความเที่ยงของการประเมิน จากข้อ ๒ มาวิเคราะห์โดยใช้วิธีป้อนข้อมูล (Key board) เข้าเครื่องจักรกลขนาดเล็ก (Mini computer - Wang) เพื่อคำนวณหาสหสัมพันธ์ระหว่างผู้ประเมินแต่ละคน
  - ๔. ให้ผู้ทดลองใช้แบบประเมิน เพื่อหาความเที่ยงของแบบประเมิน ประเมินนักศึกษาของตนเอง
  - ๕. วิเคราะห์ข้อมูลจากการทดลอง เพื่อหาความเที่ยงของแบบประเมิน จากข้อ ๔ โดยคำนวณหา $\bar{X}$, S.D. ของแต่ละข้อ แล้วหาความเที่ยงของแบบประเมิน โดยใช้สูตร ของครอนบาค (Cronbach)

๔. การเก็บรวบรวมข้อมูล

เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีคุณภาพสูง ผู้วิจัยจึงได้เก็บข้อมูลด้วยตนเอง โดยตลอดทุก
ขั้นตอน

๕. การวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้สถิติในการวิเคราะห์ดังนี้

ก. วิเคราะห์แบบสอบถาม

- ๑. หาค่าร้อยละ
- ๒. ทดสอบความแตกต่างโดยใช้ t - test

ข. วิเคราะห์แบบประเมิน

- ๑. หาค่าความเที่ยงของการประเมิน โดยใช้สูตร สหสัมพันธ์

ของเพียร์สัน

- ๒. หาค่าความเที่ยงของแบบประเมินโดยใช้สูตร α ของ

Cronbach

- ๓. วิเคราะห์รายข้อโดยหา $\bar{x}$ และ S.D.

ลำดับขั้นในการเสนอผลการวิจัย

บทที่ ๑ บทนำ กล่าวถึง ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา วัตถุประสงค์
ในการวิจัย ขอบเขตของการวิจัย ข้อจำกัดของการวิจัย ประโยชน์ของการวิจัย คำนิยาม
ศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย ตามลำดับ

บทที่ ๒ กล่าวถึงวรรณคดีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

บทที่ ๓ กล่าวถึงวิธีดำเนินการวิจัยโดยละเอียด

- บทที่ ๔ เสนอการวิเคราะห์ข้อมูลและผลการวิเคราะห์ข้อมูล
บทที่ ๕ เสนอผลการวิจัย
บทที่ ๖ เป็นการสรุปผลการวิจัย อภิปราย และการให้ข้อเสนอแนะ
หลังจากนั้น เป็นการ เสนอบรรณานุกรม ภาคผนวก และ
ประวัติผู้เขียนตามลำดับ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย